

GOSPODAR MUVA

Vilijem Golding

Preveo
Nenad Dropulić

 Laguna

Naslov originala

William Golding

THE LORD OF THE FLIES

Copyright © William Golding, 1954

Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

Ocu i majci

SADRŽAJ

Šum školjke	9
Vatra na planini	34
Kolibe na obali	50
Išarana lica i duga kosa	60
Zver iz vode	78
Zver s neba	97
Senke i visoka stabla	112
Dar za tamu	128
Pogled na jednu smrt	149
Školjka i staklo	159
Zamak na steni	174
Zov lovaca	188

PRVO POGLAVLJE

Šum školjke

Svetlokosi dečak sišao je poslednjih nekoliko koraka niz stenu i oprezno krenuo prema laguni. Iako je skinuo školski džemper i vukao ga za sobom, siva košulja lepila mu se za telo, a mokra kosa po čelu. Dugački ožiljak koji je parao džunglu isijavao je vrelinu svuda oko njega. Dečak se s mukom pentrao preko puzavica i oborenih stabala kada je jedna ptica, utvara crvenog i žutog, prhnula uvis s veštičjim krikom; za njenim krikom, kao odjek, usledio je još jedan.

„Hej!“, čulo se, „Sačekaj malo.“

Žbunje se na ivici rane prodrma i silne kišne kapi padoše po tlu.

„Sačekaj malo“, rekao je glas. „Zakačio sam se.“

Svetlokosi dečak stade i cimnu dokolenice uvis automatskim pokretom od kog je džungla za trenutak izgledala kao Prestonički okruzi.

Glas ponovo progovori.

„Ne mogu da mrdnem od ovih puzavica.“

Vlasnik glasa izašao je unatraške iz žbunja; grančice su mu grebale masnu vetrovku. Goli prevoji kolena bili su mu punački, izbodeni i izgrebani trnjem. Sagnuo se, pažljivo povadio trnje i okrenuo se. Bio je niži od svetlokosog, i vrlo debeo. Krenuo je napred, pazeći gde stupa, a onda podigao pogled iza debelih naočara.

„Gde je čovek s megafonom?“

Svetlokosi odmahnu glavom.

„Ovo je ostrvo. Makar mislim da je ostrvo. Ono tamo je sprud. Možda ovde i nema odraslih.“

Debeli dečko kao da se prenerazio.

„Imali smo pilota, ali on nije bio s putnicima, bio je napred u kabini.“

Svetlokosi je žmirio u sprud.

„Ostali dečaci“, nastavi debeli. „Neki su se sigurno izvukli. Sigurno jesu, je l' da?“

Svetlokosi pođe ka vodi što je nehajnije mogao. Trudio se da se drži opušteno i ne preterano zainteresovano, ali debeli pohita za njim.

„Zar nema nijednog odraslog?“

„Mislim da nema.“

Svetlokosi je ovo rekao ozbiljno, ali oduševljenje zbog ostvarene želje ipak ga je savladalo. Nasred ožiljka načinio je stoj na glavi i široko se nacerio naglavce okrenutom debelom dečaku.

„Nema odraslih!“

Debeli malo razmisli.

„Onaj pilot.“

Svetlokosi se spusti na stopala i sede na zemlju koja se pušila.

„Mora da je odleteo kad nas je izbacio. Ne može ovde da sleti. Avion s točkovima ovde ne može da sleti.“

„Bili smo napadnuti!“

„Vratiće se on.“

Debeli odmahnu glavom.

„Dok smo padali pogledao sam kroz prozor. Video sam drugi deo aviona. Iz njega je izbijala vatra.“

Pogledao je levo i desno duž ožiljka.

„A ovo je načinila putnička kabina.“

Svetlokosi ispruži ruku i dotaknu iskrzani kraj debla. Za trenutak je izgledao zainteresovano.

„Šta je bilo s kabinom?“, upita. „Gde je sada?“

„Oluja ju je odvukla na pučinu. To je bilo manje opasno od ovih stabala što su popadala. U njoj su sigurno još neki dečaci.“

Oklevao je trenutak-dva, pa ponovo progovorio.

„Kako se zoveš?“

„Ralf.“

Debeli je čekao da takođe bude upitan za ime, ali ponuda za upoznavanje nije usledila; svetlokosi dečak po imenu Ralf neodređeno se osmehnuo, ustao i ponovo pošao prema laguni. Debeli se uporno vukao za njim.

„Mislim da nas ima još razbacanih naokolo. Nisi video nikoga, je l'?“

Ralf zatrese glavom i pruži korak. Onda se saplete preko grane i pade uz tresak.

Debeli mu pride, teško dišući.

„Tetka mi je rekla da ne trčim“, objasnio je, „zbog što imam astmu.“

„Asmaru?“

„Tako je. Ne mogu da udahnem. Samo sam ja u našoj školi imao astmu“, s mrvom ponosa reče debeli. „A naočari nosim od treće godine.“

Skinuo je naočari i pružio ih Ralfu, trepćući i osmehujući se, a onda ih obrisao o prljavu vetrovku. Izraz bola i unutrašnje usredsređenosti izobličio mu je blede crte lica. Razmazao je znoj po obrazima i brzo namestio naočari na nos.

„To voće.“

Pogledao je oko ožiljka.

„To voće“, reče. „Mislim da...“

Stavio je naočari, odgegao se i čučnuo u isprepletenu zelenilo.

„Dolazim za minut...“

Ralf se oprezno raspeljao i iskrao između grana. Trenutak kasnije ostavio je za sobom stenjanje debelog dečaka i hitao ka paravanu koji ga je još delio od lagune. Popeo se preko oborenog debla i obreo se izvan džungle.

Obala je bila posuta palmama. Stajale su, naginjale se, koso stremile svetlosti, a njihove zelene perjanice lebdele su na tridesetak metara visine. Tlo pod njima bila je obala obrasla grubom travom, posvuda iskidana palim stablima, istačkana trulim kokosovim orasima i mladicama palmi. Iza svega ovoga pružala se tama prašume i otvoreni prostor brazde. Ralf je zastao, oslo-njen jednom rukom na sivo stablo, i zaškiljio u treperavu vodu. Ispred njega, na kilometar-dva, bela pena gurala se uz koralni sprud, a iza spruda je otvoreno more bilo tamnoplavo. Iza nepravilnog koralnog luka, laguna je bila mirna kao planinsko jezero – plava u svim nijansama, prigušeno zelena i purpurna. Plaža između terase s palmama i vode bila je uski luk, naizgled neprekidan, jer su se, levo od Ralfa, palme, plaža i voda protezali do u nedogled, a tu je bila, gotovo vidljiva, sveprisutna vrućina.

Skočio je s terase. Gusti pesak prekri mu crne cipele, pogodi ga vrućina. Odjednom svestan težine odeće, žustro je zbacio cipele i u dva pokreta zgulio čarape s elastičnim podvezicama. Onda je skočio natrag na terasu, skinuo košulju; stajao je tako među kokosovim orasima sličnim lobanjama, a senke palmi i šume klizile su mu preko kože. Otkopčao je zmijoliku kopču kaiša, svukao pantalone i gaćice i ostao nag da gleda u zaslepljujuću obalu i vodu.

Imao je dvanaest i nešto više godina; bio je dovoljno veliki da izgubi naglašeni detinji stomačić, ali ne toliko odrastao da zbog puberteta postane nezgrapn. Sada se videlo da bi mogao biti bokser, bar kad je reč o širini i snazi ramena, ali oči i usta bili su mu blagi, ozbiljni. Lako je potapšao stablo i, primoran najzad da poveruje u stvarnost ostrva, ponovo se oduševljeno nasmejao i propeo na šake. Vešto je spustio noge, kleknuo i bacio sebi pune šake peska na grudi. Onda je seo i sjajnim, uzbuđenim očima pogledao vodu.

„Ralfe...”

Debeli se spustio preko uzvišice i pažljivo seo na ivicu.

„Izvini što me nije bilo. To voće...”

Obrisao je naočari i namestio ih na prčasti nos. Okvir mu je u koren nosa urezao duboko, ružičasto slovo V. Pogledao je ocenjivački Ralfovo zlačano telo, a zatim svoju odeću. Spustio je ruku na kraj patent zatvarača koji mu se pružao preko grudi.

„Moja tetka...”

Onda je odlučno povukao zatvarač i skinuo vetrovku preko glave.

„Tako!”

Ralf ga iskosa pogleda i ne reče ništa.

„Mislim da bi trebalo da saznamo sva njihova imena“, reče debeli dečak, „i da napravimo spisak. Mislim da treba da sazo-vemo sastanak.”

Ralf nije shvatio mig, pa je debeli morao da nastavi.

„Baš me briga kako me zovu“, reče u poverenju, „samo da me ne zovu kako su me zvali u školi.”

Ralf se blago zainteresovao.

„Kako su te zvali?”

Debeli se osvrnu preko ramena, a onda se nagnu ka Ralfu.

„Zvali su me 'Svinjče'.”

Ralf vrisnu od smeha i skoči na noge.

„Svinjče! Svinjče!”

„Ralfe – molim te!”

Svinjče sa strepnjom pljesnu rukama.

„Rekao sam da ne želim...”

„Svinjče! Svinjče!”

Ralf je odskakutao kroz vreli vazduh plaže, a onda se vratio kao lovački avion unazad zabačenih krila, i izrešetao Svinjče.

„Tataratataaa!”

Bacio se u pesak podno Svinjčetovih nogu i ostao tamo da leži smejući se.

„Svinjče!”

Svinjče se s oklevanjem osmehnu, zadovoljan preko volje zbog makar malo prihvatanja.

„Samo da ne kažeš ostalima...“

Ralf se kikotao u pesku. Izraz usredsređenosti i bola vratio se Svinjčetu na lice.

„Samo trenutak.“

Pohitao je natrag u šumu. Ralf ustade i lako potrča nadesno.

Ovde je plažu naglo prekidao četvrtasti motiv okoline; velika platforma od ružičastog granita svojeglavo je štrčala usred šume, terase, peska i lagune, i stvarala dok visok jedan metar. Prekrivao ju je tanak sloj zemlje i čupave trave, a mlade palme pravile su joj senku. Zemlje nije bilo dovoljno da palme izrastu, pa su, kad dosegnu šest-sedam metara, klonule i sušile se, stvarajući izukrštanu šaru debala, vrlo zgodnu za sedenje. Palme koje su još stajale tvorile su zeleni svod odozdo išaran drhtavom mrežom odblesaka iz lagune. Ralf se popeo na platformu, uočio senku i svežinu, zažmurio na jedno oko i video da su senke po njegovom telu zaista zelene. Oprezno je prišao ivici bližoj moru i pogledao odozgo u vodu. Bila je providna do samog dna i sjajna od bujne tropske trave i korala. Glasom dubokim od uzbuđenja, Ralf samom sebi reče:

„Auuuuu!“

Iza platforme bilo je još čarolija. Neko božje delo – tajfun, možda, ili oluja koja je propratila i Ralfov dolazak – sabilo je pesak u lagunu, pa je na plaži nastao dugačak dubok bazen s visokom ivicom od ružičastog granita na daljem kraju. Ralfa je ranije već obmanula lažna dubina bazena na plaži, pa je ovom prišao spreman da se razočara. Ali ovo ostrvo nije lagalo, i neverovatni bazen, koji je očigledno samo more napadalo tokom plime, na jednom je kraju bio toliko dubok da je bio tamnozelen. Ralf pažljivo ispita sve, a onda skoči. Voda je bila toplija od njegove krvi, kao da pliva u velikoj kadi.

Svinjče se ponovo pojavio; seo je na kamenitu ivicu i sa zavješću posmatrao Ralfovo zeleno-belo telo.

„Ne umeš dobro da plivaš.“

„Svinjče!“

Svinjče je skinuo cipele i čarape, pažljivo ih spustio na ivicu, i isprobao vodu nožnim palcem.

„Topla je!“

„Šta si očekivao?“

„Nisam ništa očekivao. Moja tetka...“

„Nek se nosi ta tvoja tetka!“

Ralf zaroni i zapliva kroz vodu otvorenih očiju; peskovita ivica bazena drhturila je poput brežuljka. Okrenuo se, držeći nos prstima, a zlatna svetlost plesala mu je i skakutala tik iznad lica. Svinjče je, s odlučnim izrazom, počeo da skida gaćice. Uskoro je bio nag, debeo i bled. Na prstima je sišao niz peskovitu stranu bazena i seo u vodu do vrata, ponosno se osmehujući Ralfu.

„Nećeš da plivaš?“

Svinjče zatrese glavom.

„Ne umem. Nisu mi dali. Astma...“

„Nek se nosi ta tvoja asmara!“

Svinjče je ovo podneo s nekakvim krotkim strpljenjem.

„Ni ti ne plivaš dobro.“

Ralf dovesla do kosine, zagnjuri usta i izbaci mlaz vode uvis. Zatim podiže bradu i reče:

„Naučio sam da plivam kad sam imao pet godina. Tata me je naučio. On je kapetan korvete u ratnoj mornarici. Kad dobije odsustvo, doći će da nas spase. Šta je tvoj otac?“

Svinjče naglo porumene.

„Moj tata je umro“, reče brzo, „a mama mi je...“

Skinuo je naočari i uzaludno potražio nešto da ih obriše.

„Živeo sam s tetkom. Ona drži radnju s bombonama. Koliko sam samo slatkiša dobijao! Koliko god sam hteo. Kad će nas tvoj tata spasti?“

„Čim bude mogao.“

Svinjče ustade, potpuno mokar; stajao je onako nag i brisao naočari čarapom. Jedini zvuk koji je do njih dopirao kroz jutarnju vrelinu bio je dugački škripavi urlik udara talasa o sprud.

„Kako će znati da smo ovde?“

Ralf se zanjihao u vodi. Pospanost se pripijala uz njega poput klizavih odraza što se rvu s bleskom lagune.

„Kako će znati da smo ovde?“

Tako lepo, pomisli Ralf, tako lepo, tako lepo. Urluci sa spruda postali su vrlo daleki.

„Reći će mu na aerodromu.“

Svinjče zatrese glavom, stavi svoje sjajne naočari i pogleda Ralfa odozgo.

„Neće. Zar nisi čuo šta je pilot rekao? Za atomsku bombu? Tamo su svi mrtvi.“

Ralf ustade iz vode, priđe Svinjčetu i razmisli o ovom neobičnom problemu.

Svinjče nije odustajao.

„Ovo je ostrvo, je l' da?“

„Popeo sam se na stenu“, reče Ralf polako, „i mislim da jeste ostrvo.“

„Svi su mrtvi“, reče Svinjče, „a ovo je ostrvo. Niko ne zna da smo ovde. Tvoj tata ne zna, niko ne zna...“

Usne su mu drhtale, a naočari se zamaglile.

„Ostaćemo ovde dok ne pomremo.“

S tim rečima vrućina kao da se pojačala i postala preteći teret, a laguna ih je napala blistavim šarenilom.

„Daj mi odeću“, promrmlja Ralf. „Tamo je.“

Pretrčao je preko peska, izložen razjarenom suncu, prešao platformu i našao svoju razbacanu odeću. Onda se popeo na ivicu platforme i seo u zelenu senku zgodnog stabla. Svinjče se izvukao uvis, noseći većinu odeće ispod miške. Onda je pažljivo seo na oboreno stablo blizu malog rta koji je zadirao u lagunu, a zamršeni odrazi zaigrali su po njemu.

Najzad je progovorio.

„Treba da nađemo ostale. Treba nešto da učinimo.“

Ralf ništa ne reče. Ovo je koralno ostrvo. Zaštićen od sunca, ne slušajući Svinjčetoze zloslutne reči, prijatno je sanjario.

Svinjče nije odustajao.

„Koliko nas ima ovde?“

Ralf mu priđe i stade ispred njega.

„Ne znam.“

Laki povetarac mestimično se šunjavao po glatkoj površini vode ispod vrele izmaglice. Kad stigne do platforme, palmovo lišće je šaputalo, pa su tačke mutnog sunčevog svetla klizile po telima dečaka ili letele poput svetlih krilatih stvorenja u senci.

Svinjče pogleda Ralfa. Sve senke na Ralfovom licu ležale su naglavce – zeleno odozgo, belo odozdo, od lagune. Preko kose mu se vukla mrlja svetlosti.

„Moramo nešto da učinimo.“

Ralf pogleda kroz njega. Najzad je zamišljeno mesto, koje do tada nije sasvim shvatio, uskočilo u stvarni život. Ralfove usne razvukoše se u oduševljeni osmeh, a Svinjče se, prihvatajući osmeh kao znak priznanja, nasmejao od zadovoljstva.

„Ako je ovo zaista ostrvo...“

„Šta je ono?“

Ralf je, sada bez osmeha, pokazivao u lagunu. Usred paprati slične morske trave ležalo je nešto svetlo.

„Kamen.“

„Nije. Školjka.“

Odjednom Svinjče zapenuši od oduševljenja.

„Jes'! To je školjka. Video sam jednu takvu. Na nečijem zidu. Zvao ju je morski rog. Kad dune u nju, njegova mama dođe. Mnogo je vredna...“

Pored Ralfovog lakta mladica palme naginjala se nad lagunu. Zaista, težinom je već vukla busen iz posne zemlje i uskoro će pasti. Ralf iščupa mladicu i stade njome da šara u vodi, terajući sjajne ribice na sve strane. Svinjče se opasno nagnu.

„Pazi! Razbićeš je...“

„Zaveži!“

Ralf je govorio odsutno. Školjka je bila zanimljiva, lepa i vredna igračka, ali žive utvare iz njegovih sanjarenja još su stajale između njega i Svinjčeta, koji je sada postao nebitan. Mladica

palme, savijena, gurnu školjku preko morske trave. Ralf je upotrebio jednu ruku kao oslonac, a drugom je pritiskao dok se školjka nije podigla, mokra, da je Svinjče uhvati.

Sada, kada školjka više nije bila nešto što se gleda, ali ne dira, i Ralf se uzbudio. Svinjče je blebetao:

„...rog; vrlo je skupa. Kladam se da bi morao da platiš funte i funte kad bi hteo da je kupiš – stajala mu je na zadnjem baštenskom zidu, a moja tetka...“

Ralf uze školjku od Svinjčeta i malo vode proli mu se niz ruku. Školjka je bila tamnožućkasta, ponegde poprskana ružičastim. Između vrha, izlizanog u mali otvor, i ružičastih usana, pružalo se četrdeset pet centimetara školjke, lako uvijene i prekrivene finim reljefom. Ralf istrese pesak iz dubine školjke.

„...mukala kao krava“, reče Svinjče. „Imao je i neko belo kamenje, i kavez sa zelenim papagajem. Nije duvao u belo kamenje, naravno, i rekao mi je...“

Svinjče zastade da udahne i pomilova blistavu stvar u Ralfovim rukama.

„Ralfe!“

Ralf podiže pogled.

„Možemo ovim da dozovemo ostale. Da sazovemo sastanak. Doći će kad nas čuju...“

Radosno se osmehnuo Ralfu.

„To si i hteo, je l' da? Zato si izvadio rog iz vode?“

Ralf skloni svetlu kosu s čela.

„Kako je tvoj drug duvao u školjku?“

„Nekako je pljuckao“, reče Svinjče. „Meni tetka nije dala da duvam zbog astme. Rekao je da duva odavde, odozdo.“ Svinjče položi ruku na svoj istureni stomak. „Ti probaj, Ralfe. Dozovi ostale.“

Ralf sumnjičavo podiže uski kraj školjke na usne i dunu. Čuo se vazduh kako mu izlazi iz usta, ali ništa više. Ralf obrisa slanu vodu s usana i pokuša ponovo, ali školjka ostade nema.

„On je nekako pljuckao.“

Ralf napući usne i naglo dunu; iz školjke se razleže zvuk puštanja vetra. Ovo je obojici bilo toliko smešno da je Ralf nekoliko minuta tako duvao u školjku, između navala smeha.

„On je duvao odozdo.“

Ralf je shvatio postupak i dunuo u školjku iz dijafragme. Odmah se oglasila. Dubok, oštar ton razlegao se ispod palmi, preplavio zapetljanu šumu i odbio se od ružičastog granita planine. Jata ptica prhnula su s vrhova drveća, a u žbunju nešto zaskiča i pobeže.

Ralf spusti školjku s usana.

„Čoveče!“

Njegov uobičajeni glas zvučao je poput šapata posle oštre note školjke. Podigao je školjku na usne, duboko udahnuo i ponovo dunuo. Ton je ponovo zagrmeo, a zatim se, na njegov jači pritisak, povisio za oktavu i postao prodorniji nego prošli put. Svinjče je nešto vikao, zadovoljnog lica, blistavih naočara. Ptice su kričale, male životinje su trčkarale. Ralfa izdade dah; nota pade za oktavu i postade duboki mrmor, šuštanje vazduha.

Školjka je bila nema, sjajna kljova; Ralfovo lice potamnelo je od zadihanosti, a vazduh nad ostrvom ispunili su žagor ptica i odjeci.

„Kladim se da se čuje na kilometar!“

Ralf je došao do daha i izveo niz kratkih oštrih tonova.

Svinjče uzviknu. „Eno jednog!“

Među palmama se pojavilo dete, stotinak metara niže na plaži. Bio je to dečak od možda šest godina, čvrst i svetlokos, iscepane odeće, lica umrljanog lepljivim zgnječanim voćem. Pantalone su mu bile spuštene iz očiglednih razloga, i navukao ih je samo dopola. Skočio je s terase s palmama na pesak, i pantalone su mu spale do gležnjeva; iskoračio je iz njih i potrčao ka platformi. Svinjče mu je pomogao da se popne. U međuvremenu, Ralf je nastavio da duva sve dok glasovi nisu zagrajali iz šume. Dečkić čučnu ispred Ralfa i vedro pogleda uvis. Ohrabrilu

ga je dešavanje koje ima svrhu, pa mu je lice postalo zadovoljno; gurnuo je u usta ružičasti palac, jedini čist prst.

Svinjče se nagnu ka njemu.

„Kako se zoveš?“

„Džoni.“

Svinjče promrmlja dečakovo ime za sebe, a onda ga doviknu Ralfu, koga to nije zanimalo jer je i dalje duvao. Lice mu je potamnelo od divljeg zadovoljstva što stvara ovaj zapanjujući zvuk, a od lupanja srca zategnuta košulja mu je podrhtavala. Graja iz šume se približavala.

Sada su se na plaži opazali znaci života. Kilometri plaže, drhtavi pod izmaglicom od vrućine, skrivali su mnoštvo prilika; dečaci su išli ka platformi preko vrelog, tupog peska. Tri mala dečaka, ne starija od Džonija, pojavila su se naizgled iz neposredne blizine, iz šume gde su se gostili voćem. Jedan tamni dečak, ne stariji od Svinjčeta, razdvojio je žbun, popeo se na platformu i veselo se osmehnuo svima. Stizalo ih je sve više. Sledeći primer malenog Džonija, sedali su na oborene palme i čekali. Ralf je i dalje duvao u kratkim, prodornim talasima. Svinjče je išao između dečaka, pitao ih za imena i mrštio se da ih upamti. Deca su ga jednostavno slušala, kao što su slušala odrasle s megafonima. Neki dečaci bili su nagi i nosili su odeću u rukama; drugi su bili polunagi, ili manje-više obučeni u školske uniforme – sive, plave, svetlosmeđe, sa sakoima ili džemperima. Bilo je značaka, čak i natpisa, i raznobojnih pruga na čarapama i puloverima. Glave su im se zbijale u zelenoj senci iznad oborenih debala, glave smeđe, plave, crne, kestenjaste, mišjesive, glave koje mrmljaju i šapuću, glave prepune očiju što su posmatrale Ralfa i zaključivale. Nešto je učinjeno.

Deca koja su stizala plažom, pojedinačno ili u parovima, postajala su vidljiva kad pređu liniju između izmaglice od vrućine i bližeg pojasa peska. Pogled je prvo privlačio crn obris, nalik na šišmiša zaigranog na pesku, a tek onda se opazalo telo iznad njega. Šišmiši su bili senke, uspravno sunce stiskalo ih je u mrlju

između užurbanih stopala. Dok je još duvao, Ralf je opazio poslednja dva tela koja su, iznad treperavih crnih mrlja, stigla do platforme. Dva dečaka, glavâ poput metka i kose boje lana, bacila su se na tlo i legla ispred Ralfa, cereći se i dahćući kao psi. Bili su blizanci; oči su ostajale zapanjene i pune neverice ispred dva jednaka primerka. Disali su istovremeno, smešili se istovremeno, bili su zdepasti i živahni. Izvili su mokre usne na Ralfa, jer se činilo da nemaju dovoljno kože, pa su im profili bili nejasni, a usta otvorena. Svinjče je nadneo nad njih svoje svetlucave naočari; čulo se kako između tonova školjke ponavlja njihova imena.

„Sem, Erik. Sem, Erik.“

Onda se zburnio; blizanci su odmahnuili glavama i pokazali jedan drugog, a svi su se nasmejali.

Najzad je Ralf prestao da duva; sedeo je mirno, sa školjkom u jednoj ruci, glave oslonjene na kolena. Odjek je zamirao, a s njim i smeh; nastala je tišina.

Nešto se vuklo u dijamantskom blesku plaže. Ralf je to prvi opazio; gledao je dok usredsređenost njegovog pogleda nije privukla sve oči na tu stranu. Onda je stvorenje stupilo iz drhtave izmaglice na jasni pesak, pa su videli da ono tamno nije senka, nego uglavnom odeća. Stvorenje je zapravo bilo grupa dečaka; stupali su manje-više ukorak u dve uporedne kolone, a bili su obučeni u krajnje neobičnu odeću. Kratke pantalone, košulje i razne druge delove odeće nosili su uglavnom u rukama, ali svaki je na glavi imao crnu kapu sa srebrnom značkom. Tela su im, od grla do stopala, skrivali crni ogrtači s velikim srebrnim krstom na levoj strani grudi i okovratnicima ukrašenim naborima. Od tropske vrućine, sletanja, traganja za hranom i ovog napornog marša preko usijanog peska lica su im bila boje sveže opranih šljiva. Njihov predvodnik bio je istovetno odeven, ali mu je značka na kapi bila zlatna. Kad je povorka bila na deset metara od platforme, uzviknuo je komandu i dečaci su stali, zadihani, znojavi, njišući se na žestokoj svetlosti. Dečak-predvodnik pođe

napred, skoči na platformu u vihoru plašta, i zagleda se u za njega potpunu tamu.

„Gde je čovek s trubom?“

Ralf oseti njegovu zaslepljenost suncem, pa mu odgovori.

„Nema čoveka s trubom. Tu sam samo ja.“

Dečak pride i zaškilji u Ralfa. Ono što je video – svetlokosi dečak sa školjkom u krilu – kao da ga nije zadovoljilo. Naglo se okrenuo, a ogrtač je zalepršao oko njega.

„Znači, nema broda?“

Ispod lepršavog ogrtača bio je visok, vitak i koščat; kosa pod crnom kapom mu se crvenela. Lice mu je bilo grudvasto i pega-vo; ružno, ali ne i lakomisleno. S tog lica zurila su u svet dva plava oka, sada puna nemoćnog besa, a gnev ih je preplavljivao, ili se spremao da ih preplavi.

„Čovek nije ovde?“

Ralf mu odgovori u leđa.

„Nije. Imamo sastanak. Dođite i vi.“

Stroga linija dečaka u plaštovima poče da se kida. Visoki dečak viknu na njih:

„Hor! Mirno!“

Umorno pokoran, hor se zbio u vrstu; stajali su i njihali se na suncu. Ipak, neki su se mlako pobunili.

„Ali, Meridju. Molim te, Meridju, zar ne možemo...“

Onda jedan dečak pade licem u pesak i vrsta se prekide. Podigli su ga na platformu i ostavili ga da leži. Meridju je, ukočenog pogleda, uspeo da se izvuče iz nevolje.

„U redu onda. Sedite. Ostavite ga na miru.“

„Ali, Meridju.“

„Stalno pada u nesvest“, reče Meridju. „Onesvestio se u Gibu, i u Adisu, a na jutarnjoj je pao preko horovođe.“

Ovo poslednje izazvalo je kikot u horu; dečaci su čučali poput crnih ptica na izukrštanim deblima i sa zanimanjem posmatrali Ralfa. Svinjče ih nije pitao za imena. Uplašili su ga uniformisana

nadmoć i nehajno zapovednički Meridjuov glas. Povukao se uz Ralfa, s druge strane, iz stao da briše naočari.

Meridju se okrenu Ralfu.

„Nema odraslih?“

„Nema.“

Meridju sede na stablo i pogleda po krugu.

„Znači, moraćemo sami da se brinemo za sebe.“

Siguran pored Ralfa, Svinjče bojažljivo progovori.

„Zato je Ralf sazvaio sastanak. Da odlučimo šta ćemo. Čuli smo imena. Ovo je Džoni. Ova dvojica – oni su blizanci – zovu se Sem i Erik. Koji je Erik...? Ti si? Ne, ti si Sem...“

„Ja sam Sem...“

„A ja sam Erik.“

„Bolje da svi kažemo imena“, reče Ralf. „Ja se zovem Ralf.“

„Znamo većinu imena“, reče Svinjče. „Sad smo ih čuli.“

„Dečja imena“, reče Meridju. „Zašto ja moram da budem Džek? Ja sam Meridju.“

Ralf se hitro okrenu ka njemu. Ovo je bio glas nekoga ko zna šta hoće.

„Zatim“, nastavi Svinjče, „onaj dečak – zaboravio sam...“

„Previše pričaš“, reče Džek Meridju. „Zaveži, Debeljko.“

Zaori se smeh.

„Nije on Debeljko“, povika Ralf. „Pravo ime mu je Svinjče!“

„Svinjče!“

„Svinjče!“

„A, Svinjče!“

Razlegla se oluja smeha, čak su se i oni najmanji pridružili. Dečaci su za trenutak postali zatvoreni krug drugarstva, ostavivši Svinjčeta isključenog; lice mu je postalo vrlo ružičasto, pognuo je glavu i ponovo obrisao naočari.

Najzad je smeh utihnulo i nastavilo se izgovaranje imena. Tu je bio Moris, drugi po veličini u horu posle Džeka, ali plecat i s večitim osmehom. Bio je tu i vitki povučeni dečak kog niko nije poznavao; držao se povučeno, iznutra napet od tajanstvenosti.

Promrmljao je da se zove Rodžer i ponovo začutao. Bil, Robert, Harold, Henri. Onesvešćeni dečak iz hora sad je sedeo naslonjen na stablo palme; blede se osmehnuo Ralfu i rekao da se zove Sajmon.

Džek progovori.

„Treba da odlučimo kako da se spasemo.“

Nastade žamor. Jedan od manjih dečaka, Henri, reče kako želi da ide kući.

„Zaveži“, reče Ralf odsutno. Podigao je školjku. „Čini mi se da nam treba vođa da o svemu odlučuje.“

„Vođa! Vođa!“

„Ja treba da budem vođa“, reče Džek s jednostavnom nadmenošću, „zato što sam kaptolski horista i vođa hora. Mogu da otpevam cis.“

Ponovo mrmor.

„Dakle“, reče Džek, „ja...“

Zastao je. Tamni dečak, Rodžer, najzad se promeškoltio i progovorio.

„Hajde da glasamo.“

„Tako je!“

„Da izglasamo vođu!“

„Da glasamo...“

Igra glasanja delovala je privlačno gotovo koliko i školjka. Džek zausti da se pobuni, ali galama se od opšte želje za izborima pretvorila u jednoglasni izbor Ralfa za vođu. Niko od dečaka nije imao dobar razlog za ovo; ono malo pokazane inteligencije pripadalo je Svinjčetu, a Džek je bio prirodni predvodnik. Ali Ralf se, onako spokojno sedeći, nekako izdvajao; bio je razvijen i privlačan, a ono najnejasnije, mada i najmoćnije, bila je školjka. To što je duvao u nju, što ih je sedeći sačekao na platformi s tom krhkom stvari oslonjenom na kolena, činilo ga je posebnim.

„Ovaj sa školjkom!“

„Ralf! Ralf!“

„Neka vođa bude onaj s trubom.“

Ralf podiže ruku za tišinu.

„U redu. Ko želi da Džek bude vođa?“

Dečaci iz hora, turobno poslušni, podigoše ruke.

„Ko želi mene?“

Sve ostale ruke osim Svinjčetove u trenu poleteše uvis. Onda i on, preko volje, diže ruku uvis.

Ralf prebroja.

„Onda sam ja vođa.“

Krug dečaka zapljeska. Čak i horisti su tapšali, a pege na Džekovom licu nestale su pod crvenilom smrtnog poniženja. Krenuo je da ustane, predomislio se i seo dok je sve oko njega odzvanjalo. Ralf ga pogleda, željan da mu nešto ponudi.

„Hor je tvoj, naravno.“

„Mogu da budu vojska...“

„Ili lovci...“

„Mogu da budu...“

Crvenilo se povuče iz Džekovog lica. Ralf ponovo rukom zatraži tišinu.

„Džek je vođa hora. Hor može da bude – šta želiš da budete?“

„Lovci.“

Džek i Ralf se jedan drugom nasmešiše sa stidljivim dopadanjem. Ostali zažagoriše.

Džek ustade. „U redu. Horisti, skinite toge.“

Kao da su pušteni s časa, dečaci iz hora ustadoše, začavrljaše i pobacaše crne plaštove na travu. Džek položi svoj ogrtač na deblo pored Ralfa. Sive kratke pantalone su mu se lepile. Ralf ih pogleda s divljenjem, a Džek opazi njegov pogled i objasni.

„Pokušao sam da pređem preko brda i vidim ima li negde vode. Ali tvoja školjka nas je dozvala.“

Ralf se osmehnu i podiže školjku da zatraži tišinu.

„Slušajte me svi. Moram da razmislim. Ne mogu tek tako da odlučim šta da radimo. Ako ovo nije ostrvo, možda ćemo odmah biti spaseni. Moramo, znači, da utvrdimo je li ovo ostrvo. Neka svi ostanu ovde i čekaju. Ne idite nikuda. Trojica nas

– ako nas krene više zbunićemo se i pogubićemo jedan drugog – trojica nas će krenuti u izviđanje. Idem ja, ide Džek i, i...“

Pogledao je u krug uzbuđenih lica. Imao je obilje dečaka za izbor.

„I Sajmon.“

Dečaci oko Sajmona se zakikotaše, a on ustade, lako se smejući. Sada kad je bledilo od nesvestice prošlo, videlo se da je mršav, živahan dečak, a gledao je ispod slapa ravne oštre crne kose.

Klimnuo je glavom Ralfu.

„Idem.“

„I ja...“

Džek izvadi iza leđa povelik nož i zabode ga u stablo. Žagor se podiže i utihnu.

Svinjče se promeškolji.

„Idem i ja.“

Ralf se okrenu ka njemu.

„Ti nisi za ovakav zadatak.“

„Ipak...“

„Ne želimo te“, reče Džek hladno. „Trojica je dovoljno.“

Svinjčetine naočari blesnuše.

„Bio sam s njim kad je našao školjku. Bio sam s njim pre svih vas.“

Džek i ostali ga nisu slušali. Masa poče da se rastura. Ralf, Džek i Sajmon skočiše s platforme i krenuše po pesku pored bazena. Svinjče se teturao za njima.

„Ako Sajmon bude išao u sredini“, reče Ralf, „moći ćemo da razgovaramo preko njegove glave.“

Tri dečaka su išla ukorak. To je značilo da Sajmon malo-malo mora da ubrza kako ne bi zaostao. Posle nekoliko koraka Ralf zastade i okrenu se Svinjčetu.

„Slušaj.“

Džek i Sajmon su se pretvarali da ništa ne primećuju. Išli su dalje.

„Ne možeš s nama.“

Svinjčetu se naočari ponovo zamagliše – ovog puta od poniženja.

„Rekao si im. A zamolio sam te.“

Lice mu se zacrvenelo, usne su mu drhtale.

„Rekao sam ti da ne želim...“

„O čemu pričaš, čoveče?“

„Da me zovu Svinjče. Rekao sam ti da ne marim, sve dok me ne zovu Svinjče, i rekao sam ti da im ne kažeš, a ti si odmah izbrbljao...“

Obavi ih tišina. Ralf je gledao Svinjčeta s više razumevanja, i opazio je da je debeli dečak povređen i slomljen. Ralf se dvoumio između izvinjenja i nove uvrede.

„Bolje Svinjče nego Debeljko“, reče najzad, otvoreno kao pravi vođa. „U svakom slučaju, žao mi je ako ti je teško. Sada se vrati, Svinjče, i popamti imena. To je tvoj posao. Zdravo.“

Okrenuo se i potrčao za onom dvojicom. Svinjče je nepomično stajao, a rumenilo besa polako mu se povlačilo iz obraza. Vratio se na platformu.

Tri dečaka su oštro koračala po pesku. Bila je oseka, i uz obalu se pojavila travom obrasla traka, tvrda skoro kao put. Čitav prizor, i njih same, prelio je nekakav sjaj; osećali su ga i radovao ih je. Okretali su se jedan drugom, uzbuđeno se smejali, pričali uglas ne slušajući. Vazuh je blistao. Ralf, suočen sa zatomkom da sve ovo prevede u objašnjenje, napravi stoj na glavi i pade. Kad su se ismejali, Sajmon ga stidljivo pomilova po mišici, pa su ponovo prsnuli u smeh.

„Hajdemo“, reče Džek najzad, „mi smo istraživači.“

„Otići ćemo do kraja ostrva“, reče Ralf, „i pogledaćemo šta ima iza ugla.“

„Ako je ovo ostrvo...“

Popodne se bližilo kraju, i podrhtavanje vazduha se smirivalo. Našli su kraj ostrva, vrlo jasan, nepromenjen nikakvom čarolijom van oblika ili smisla. Videli su gužvu uobičajenih

čtvrtaštih oblika, a jedan veliki blok štrčao je u lagunu. Tu su se gnezdile morske ptice.

„Kao preliv“, reče Ralf, „na ružičastoj torti.“

„Ne možemo da pogledamo iza ugla“, reče Džek, „jer ugla i nema. Samo blaga krivina – a, vidite, stenje je strmije...“

Ralf zakloni oči rukom i pređe pogledom po iskrzanoj liniji stena prema planini. Ovaj deo obale bio je bliži planini od svih koje su dotad videli.

„Pokušaćemo da se popnemo na planinu odavde“, reče. „Mislim da je to najlakši put. Ima manje onog šiblja iz džungle, a više ružičastog kamena. Hajdemo.“

Tri dečaka krenuše da se pentraju. Neka nepoznata sila izuvrta la je i razbacala ove kocke, pa su ležale neuredno, često naslagane manje na veće. Najčešći oblik bila je ružičasta šiljasta stena ispod jednog nakrivljenog bloka, pa još jednog pa još jednog, sve dok ružičasto ne postane hrpa uravnoteženog kamenja što štrči kroz čudesno izuvijani splet šumskih puzavica. Tamo gde su se ružičaste stene dizale iz zemlje često je bila i uska staza koja vodi uvis. Mogli su pažljivo da idu po tim puteljcima duboko u svetu zelenila, licem okrenuti kamenu.

„Otkud ove staze ovde?“

Džek zastade i obrisa znoj s lica. Ralf stade pored njega, bez daha.

„Ljudi?“

Džek odmahnu glavom.

„Životinje.“

Ralf zaškilji u tamu ispod drveća. Šuma je jedva vidljivo podrhtavala.

„Hajdemo.“

Teškoću nije predstavljao strmi uspon oko stena, nego povremeno propadanje kroz žbunje da bi se stiglo do sledeće staze. Korenje i grane puzavica bile su ovde toliko isprepletene da su dečaci morali pažljivo da se provlače između njih, kao savitljive igle. Jedini vodič, osim smeđeg tla i povremenog bleska svetlo-

sti kroz lišće, bio im je nagib: je li ova rupa, ovako prekrivena konopcima puzavica, viša od one.

Nekako su napredovali.

Okovan u ovaj splet užadi, možda u najtežem trenutku, Ralf se sjajnih očiju okrenuo ostalima.

„Čoveče.“

„Čudesno.“

„Neverovatno.“

Uzrok njihovog zadovoljstva nije se video. Sva trojica su bili iscrpljeni, prljavi i omamljeni od vrućine. Ralf se gadno izgriobao. Puzavice su bile debele kao njihove butine, i mogli su da prolaze samo kroz tunele koje su tvorile. Ralf viknu za probu, pa su svi oslušnuli prigušeni odjek.

„Ovo je pravo istraživanje“, reče Džek. „Kladim se da niko pre nas nije bio ovde.“

„Trebalo bi da nacrtamo mapu“, reče Ralf, „ali nemamo papira.“

„Možemo da je ugrebemo u koru drveta“, reče Sajmon, „i da utrljamo nešto crno u nju.“

Ponovo su se nemo zgedali sjajnim očima u polutami.

„Čudesno.“

„Neverovatno.“

Nije bilo mesta za stoj na glavi. Ovog puta Ralf je izrazio snagu svojih osećanja pretvarajući se da obara Sajmona na zemlju; uskoro su napravili veselu živahnu hrpu tela u polumraku.

Kad su se raspetljali, Ralf je progovorio prvi.

„Moramo dalje.“

Ružičasti granit sledeće stene bio je malo udaljen od puzavica i drveća, pa su mogli da potrče uza stazu. Ona ih je pak dovela do ređe šume, pa su mestimično videli otvoreno more. S čistinom je došlo i sunce; osušilo im je odeću natopljenu znojem u tamnoj, vlažnoj vrućini. Nazad će do vrha moći da se pentraju preko ružičastog kamena, nije više bilo propadanja kroz mrak. Odabrali su da krenu kroz useke i preko hrpa oštrog kamenja.

„Gledajte! Gledajte!“

Visoko iznad ovog kraja ostrva razbijenog stenja uzdizale se uvis poput dimnjaka. Jedna stena, na koju se Džek naslonio, pomerila se uz škripu kad su je gurnuli.

„Hajdemo...“

Ali ne: „Hajdemo na vrh“. Napad na vrh mora da sačeka dok dečaci ne prihvate izazov. Kamen je bio velik poput manjeg automobila.

„Ljuljaj!“

Napred-nazad, uhvati ritam.

„Ljuljaj!“

Povećaj zamah, povećaj, povećaj, uspravi se i guraj preko te najdalje tačke ravnoteže – povećaj – povećaj...

„Ljuljaj!“

Veliki kamen se zanjihao, uspeo se na prste, odlučio da se ne vrati, krenuo kroz vazduh, pao, tresnuo, prevrnuo se, skočio brujeći kroz vazduh i rascepio veliku rupu u nadstrešnici šume. Prhnuše ptice i odjeci, podiže se bela i ružičasta prašina, šuma se malo podalje stresla dok je besno čudovište jurilo kroz nju; a onda se ostrvo umirilo.

„Čoveče!“

„Kao bomba!“

„Ludilo!“

Čitavih pet minuta nisu mogli da se otrgnu od ove pobede. Ali najzad su krenuli.

Posle ovoga, put do vrha bio je lak. Negde pred ciljem, Ralf zastade.

„Au!“

Bili su na ivici okruglog ili poluokruglog useka na boku planine. Rub je bio obrastao plavim cvećem, nekom planinskom biljkom; cvetovi su visili preko ivice i štedro se rasipali po krovu od šumskog lišća. Bezbrojni leptiri su uzletali, lepršali i sletali.

Iza udoline se video četvrtasti vrh planine, i uskoro su se našli na njemu.

Već su pretpostavili da su na ostrvu; dok su se pentrali između ružičastih gromada, s morem na jednoj i kristalno čistim visinskim vazduhom na drugoj strani, nekako su nagoni znali da se more pruža svuda okolo. Ali činilo im se prikladnije da konačni zaključak odlože dok ne dosegnu vrh i ne vide zaobljeni horizont vode.

Ralf se okrenu ostaloj dvojici.

„Ovo pripada nama.“

Ostrvo je bilo otprilike oblika čamca, pogrbnjeno na ovom kraju, a iza dečaka naglo se spuštalo ka obali. Sa svake strane kamen, oštre stene, vrhovi stabala i strma nizbrdica; malo napred, po dužini čamca, blaži pad obrastao drvećem, s mrljama ružičastog, a onda ravna džungla, gusto zelenilo s ružičastim repom. Tamo gde je ostrvo uranjalo u vodu videlo se još jedno: velika stena, gotovo odvojena od ostrva, stajala je poput tvrđave, gledala u njih preko zelenila s vrha jednog smelog ružičastog grudobrana.

Dečaci su dobro razgledali sve ovo, a onda su pogledali u more. Stajali su visoko, a popodne je već bilo poodmaklo; vidik im nije kvarilo podrhtavanje vrelog vazduha.

„To je sprud. Koralni sprud. Video sam ih na slikama.“

Srud se nije pružao samo s jedne strane ostrva; štrčao je oko kilometar i po u more, uporedo s onim što su već zvali svojom plažom. Koral je bio utisnut u more kao da je neki div hteo da linijom krede izjedna ponovi oblik ostrva, ali se umorio pre kraja. Unutra se poput pauna šarenela voda, stene i trava virili su kao u akvarijumu; spolja se prostiralo tamno plavetnilo mora. Trajala je oseka, pa se pena povlačila od spruda, a dečacima se za trenutak učinilo da su na čamcu koji polako plovi unazad.

Džek pokaza naniže.

„Tamo smo sleteli.“

Iza padina i stena dobro se videla rasekotina među drvećem; oko nje je ležalo oboreno drveće, a između nje i mora je celom dužinom stajao samo uski red palmi. Tu je nad lagunom štrčala platforma, a oko nje su se kretale bubama slične prilike.